

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU

KUUKIRI

05/2025

EMALi kuukirja järgmine number ilmub **2. juunil**

juhatus: juhatus@maastikuarhitekt.ee

Maarja Gustavson (557 9979), Tanel Breede (521 7478)

Remi Kübar, Maali Roomet-Allese (5346 7009)

koordinaator: Reet Soans info@maastikuarhitekt.ee (5060 834)

kuukiri: Minea Kaplinski-Sauk minea@maastikuarhitekt.ee

EMALi ÜLDKOOSOLEKU OTSUSED

EMALi 2025. aasta üldkoosolek toimus 3. aprillil Tartus. Traditsiooniliselt algas üldkogu kolleegipreemia üleandmisega, mille sel aastal pälvis Tanel Breede (palju õnne!)

Pärast protseduurilisi päevakorrapunkte sai sõna juhatus, et anda ülevaade liidu möödunud aasta tegemistest. Kokkuvõttes on liit kasvatanud nii oma liikmeskonda kui tuluallikaid, alustanud uue üritusesarjaga, jätkanud ja edendanud edukat koostööd siduserialade ja EMÜSiga ning osalenud rahvusvaheliste erialaorganisatsioonide töös.

Järgnes ühe olulisema päevakorrapunkti ehk põhikirjamuudatuse üle hääletamine, millega kinnitati seoses kontori kolimisega liidu ametlikuks asukohaks Tartu asemel Tallinn. Seejärel andis revisjonikomisjoni ülevaade liidu rahalisest käekäigust, mille järel kinnitati üldkoosoleku hääle ja revisjonikomisjoni õnnistusega 2024. majandusaasta aruanne.

Koosolek jätkus loomekomisjoni uue liikme valimisega (Piret Pallase – palju õnne!) ning töögruppide esindajate ülevaadetega oma tegevusest.

Õhtu viimase päevakorrapunktina kinnitati üldkoosoleku otsusega liidu **auliikmeks** pikaajaline Tallinna linnaaednik ja linna maastikuarhitekt ning teenekas õppejõud **Tiina Tallinn**.

EALi, ESLi ja EMALi suveseminar 10.-11.07.25 Haapsalus

Arhitektide, sisearhitektide ja maastikuarhitektide traditsiooniline suveseminar teemal “Meri, rannik, kallas” toimub **10-11. juulil Haapsalus**.

Kui tavapärastelt on programm keskendunud ettekannetele, siis seekord on loengute osa lühem ning pakume võimalust osaleda erinevates töötubades. Loodame, et selline formaat annab rohkem võimalusi üksteisega tutvuda ja lisaks teadmiste laiendamisele ka uusi suhteid luua.

Osalustasu sisaldab kogu programmi, 3 söögikorda, 1 ööd majutust, spaa- ja saunakeskuse kasutust ning bussisõitu Tallinnast. **Osta pilet Fientast. Soodushinnad kehtivad kuni 10. juunini.**

Suveseminar saab teoks tänu meie väga headele koostööpartneritele: Eesti Kultuurkapital, Bauroc, Floorin, Forbo, VBH, Bestor, Henkel, Lincona, Velux, Cosentino, Reynaers, Solarstone, Caparol, Extery.

EMALi UUS AULIIGE TIINA TALLINN

Maastikuarhitektuuri ajalugu Eestis on olnud üksjagu heitlik. Nii mõneski mõttes on eriala pärast seda, kui 1994. aastal taasiseseisvunud Eestis maastikuarhitektuuri õpe viimaks taastati, tegelenud iseenda otsimise ja enese kehtestamisega. Seetõttu on seda suurem rõõm, kui saame eriala ja loomeliiduna tunnustada neid, kes on maastikuarhitektuuri läbi segaste aegade toonud siia tänasesse punkti. Ja üheks neist, kelle panust Eesti maastikuarhitektuuri kujunemisloos ei ole võimalik ülehinnata, on liidu vastne auliige Tiina Tallinn.

ENSV ajajärgul puudus Eestis ülikooli tasandil maastikuarhitektuuriõpe ning ka Tiina Tallinn on hariduselt arhitekt, kes on end aga hiljem põhjalikult koolitanud nii dendroloogia kui ruumilise planeerimise valdkonnas. Nii leiabki Tiina aastate jooksul kogutud ametinimetuste seast nii arhitekti, planeeringute osakonna peaspetsialisti, linnaaedniku, õppejõu, lektori kui linna maastikuarhitekti rollid. Maastikuarhitektuuri kontekstis ongi eriti silmapaistev tema pikaajaline tegevus Tallinna linnaaedniku ja maastikuarhitektina, kes lisaks on jaganud oma teadmisi ülikoolides, võtnud oma südameasjaks ajalooliste parkide ja haljasalade tutvustamise ning võidelnud paljudel tasanditel hea linnaruumi ning haljastuse eest.

Tiina poolt esmalt sisse tallatud, ent seejärel juba sillutatud tee on kindlasti aidanud tänapäeval maastikuarhitektidel lihtsamalt oma teemade eest seista. Seega meie kõigi poolt – aitäh, Tiina!

Ja tere tulemast Maastikuarhitektide Liidu (au)liikmeks!

Ruumivisioon 15. mail Hundipeal

Üle kümne aasta toimunud Kontaktiöö kannab nüüd uut nime Ruumivisioon ja toimub sel aastal **15. mail** Tallinnas Hundipea kakaolaos, aadressil Paljassaare tee 18.

Kõik ruumiloome spetsialistid on teretulnud!

Osalejate arvu planeerimiseks, kaelakaartide ja toitlustuse sujuvaks organiseerimiseks, palutakse end nimeliselt [registreerida](#). Lisainfo ja programm [SIIN](#).

Avalik arutelu "Mänguline linn" Tartu Keskpargis

EMÜS kutsub kõiki rahvusvahelise aprillikuu lõpu puhul avalikule arutelule, mis toimub **3. mail** (homme!) Tartus. Lisainfo ürituse [Facebookis](#).

Seminaripäev "Vee ristteed looduses"

12. juunil korraldab Tartu Ülikooli ökoloogia ja maateaduste instituut koostöös Eestimaa Looduse Fondi ning Keskkonnaametiga Tartu Ülikooli Oecologicumi õppehoones (Liivi 2, Tartu) taas vooluvete seminaripäeva. Arutusele tulevad erinevad teemad seoses vooluveekogude ökoloogia, taastamise ja majandamisega. Eesmärk on tuua kokku nii valdkonnas tegutsejad kui tulevikus tegutsejad ehk tudengid ning koondada teadmisi. Peaesinejaks on looduslähedaste taastamismeetoditega tegelev geomorfoloog Ellen Wohl Colorado State ülikoolist, kes räägib teemal: *"Messy Rivers are Healthy Rivers: The Role of Spatial Heterogeneity in Sustaining River Ecosystems"*.

Kõigil huvilistel palutakse ennast üritusele registreerida [SIIN](#) hiljemalt **2. juunil**. Üritus on osalejatele tasuta ja sisaldab ka lõunat.

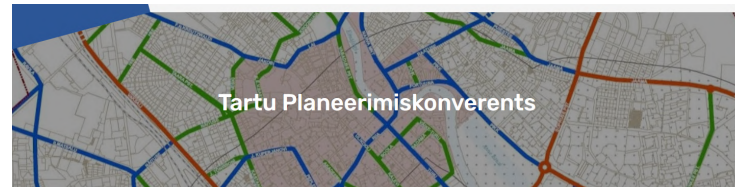
X Tartu Planeerimiskonverents "Planeerida või mitte?!"

Kümnes juubelikonverents toimub **15.-16. mail** Eesti Rahva Muuseumis ning selle keskmes on ruumilise planeerimise olemuslikud küsimused – uurime, millised on ühiskonna ootused ruumilisele planeerimisele, mida see võimaldab ja milleks seda üldse vaja on.

Peaettekannetes arutleme, milline võiks olla ruumilise planeerimise roll majandusarengu suunamisel ja kuidas saab planeerimine toetada tasakaalustatud kestlikku arengut. Lisaks keskendume Eesti ruumilise planeerimise organisatoorsete arengute teemadele, sealhulgas muudatustele, mis aitaksid tagada terviklikku ruumiloomet ning teha paremaid otsuseid ruumiloomes valdkonnas.

Juubelikonverents annab samuti võimaluse heita pilk möödunud kümnele aastale ja jagada Eesti ruumilise planeerimise edulugusid.

Lisainfo ja registreerimine (**kuni 4. maini**) [SIIN](#).

IFLA Maailmakongress 2025, tudengitööde konkurss

Just praegu on õige hetk võtta nõobist kinni igal ette sattaval maastikuarhitektuuri tudengil, sest taas on avatud võimalus osaleda IFLA Maailmakongressi tudengitööde konkursil ning näidata oma annet ülemaailmsel laval!

Sel aastal on konkursi põhiküsimuseks **„Kuidas suunata maastikke? (Guiding Landscapes)“**, kusjuures erilise tähelepanu all on alateema **„Kuidas suunata linnu? (Guiding Cities)“**.

Mida tähendab „suunamine“? See viitab juhtimisele või suunamisele kindla maastikuga seotud eesmärgi poole. Konkursi pealkiri „Kuidas suunata maastikke“ hõlmab kõiki projekte, algatusi ja strateegiaid, mis asetavad fookusesse erinevates skaalades maastikud, kujundades niimoodi meie kõigi tulevikku.

Võistlustööde esitamise tähtaeg on **31. mail 2025**.

Täpsem info võistluse kohta [SIIN](#).

IFLA Maailmakongress toimub **10.-12. septembril 2025** Prantsusmaal, Nantes'is. Täpsem info [SIIN](#).

Seekord tutvume intervjuude sarjas tunnustatud Taani maastikuarhitekti Jeremy Dennisega. Jeremy on olnud Taani maastikuarhitektide liidu liige ning töötanud alates 1999. aastast nii era- kui ka avalikus sektoris. Tema projektide seast leiab nii parke, mänguväljakuid, koole, elamuarendusi, sademevee lahendusi (SUDS) kui üleujutuste alasid. Hetkel töötab Jeremy ettevõttes DEAS Sustainability.

Lisaks oma professionaalsele tööle on Jeremy ka aktiivne rahvusvahelise kogukonna liige. Ta on olnud nii IFLA kui ka IFLA Euroopa osakonna varahoidjaks. Praegu on ta üks võtmeisikuid IFLA Euroopa kliimamuutuste töögrupis.

Küsimused ja tõlge Maarja Tüür

Kas saaksite meile veidi rääkida oma elust ja karjäärist maastikuarhitektina?

Olen töötanud maastikuarhitektina üle 20 aasta nii erasektoris kui ka avalikus sektoris. Minu projektid on olnud väga mitmekesised – alates kalmistutest ja ülikoolilinnakutest kuni koolide ja lasteaedadeni, jalakäijate tänavatest tiheasustusega alade ja maapiirkondade planeerimiseni. Viimastel aastatel olen aga keskendunud eelkõige elurikkuse ja kliimamuutuste teemadele. Enamik minu uuemaid töid on seisnenud olemasolevate linnaruumi alade ümberkujundamises, kus loome uusi istutuslahendusi, keskendudes elurikkusele. Muudame suuri murupindasid niidualadeks ning lisame rohkem põõsaid ja puid. Samuti loome elupaiku putukatele jms – näiteks toome aladele surnud puitu ja kive, mis pakuvad varju ja erineva iseloomuga elupaiku.

Millised on teie arvates suurimad väljakutsed, millega maastikuarhitektuur täna silmitsi seisab?

Maastikuarhitektidel on võtmeroll Euroopa uues rohelises kokkuleppes. Et sellel teemal tõsiselt kaasa rääkida, peame aga ise aktiivsemalt pöörduma poliitikute ja otsustajate poole. Meil on teadmised taimestikku, pinnase ja maastiku kohta ning oskused kogukondade kaasamiseks – kõik need on tööriistad, mis aitavad luua vastupidavat ja jätkusuutlikku keskkonda.

Kas tunnete, et maastikuarhitektuuri paradigmad on muutumas? Kuidas te seda muutust kirjeldaksite?

Jah, ma näen muutust paradigmas. Näiteks istutustes ei olda enam nii traditsioonilised – varasemad „umbrohud“ on nüüd osa terviklahendusest. Taimede kooslused matkivad rohkem loodust. Samuti nihkub fookus taaskasutusele, kuid siin edeneb muutus aeglasemalt, sest vanade materjalide, näiteks sillutiste, taaskasutus on tihti kulukam, kui uute kasutamine. Tellijad ei ole veel selleks täielikult valmis ning sageli öeldakse maastikuarhitektile, et uute materjalide kasutamine on odavam kui vanade taaskasutus.

Te olete praegu IFLA Euroopa kliimamuutuste töögrupi liige. Kas saaksite meile veidi rääkida selle töögrupi tööst ja põhimõtetest?

IFLA Euroopa kliimamuutuste töögrupp arutab kliimamuutustega seotud ideid ning praegu keskendume varasemate positsioonipaberite (ringmajandus maastikuarhitektuuris; elurikkus) uuendamisele. Tulevased tööd hõlmavad pinnasega seotud teemasid. Loodame sel teemal korraldada ka veebiseminari ja avaldada positsioonipaberi selle aasta teises pooles. Samuti uurime kultuuri- ja ajaloolisi maastikke, kus kliimamuutused on suureks väljakutseks. Eesmärgiks on koostada lühike dokument, korraldada veebiseminar ja lõpuks avaldada positsioonipaber (võib-olla ka parimate projektide näited), mida jagatakse liikmetega aastatel 2025 või 2026. Töörühm kohtub kord kuus, kuid väiksemad rühmad kohtuvad ka vahepeal, et jooksvate teemadega tegeleda.

Veije haigla psühhiaatriaosakond on osa 2023. aastal algatatud katseprojektist. See on loodud avaliku ja erasektori koostööna (Public Private Partnership). Tellijaks on Lõuna-Taani piirkond (Region Syddanmark)

Kas saaksite jagada mõningaid näiteid Taani maastikuarhitektuuri projektidest, kus on edukalt tegeletud kliimamuutuste teemadega?

Taanis on järjest rohkem kliimamuutustega seotud projekte, peamiselt sademevee ja üleujutuste vastase kaitse osas. Palju on ka projekte, mis käsitlevad pinnasevee taseme tõusu. Üks hiljutistest sademevee teemalistest projektidest on Bispeparken Kopenhaagenis, mille on loonud SLA. Kopenhaagenis on veel palju häid projekte, nagu Tåsinge Plads, Mozarts Plads ja Skt. Kjelds Plads. Üleujutuste vastase kaitse osas on minu arvates väga elegantne hiljuti teostatud sadama üleujutuste kaitse lahendus minu kodulinna Roskildes, mille on loonud Cornelius & Vøge. Meil Taanis on üks suur visionäärsete projektide rahastaja Realdania, mis aitab välja töötada strateegiaid ja leida lahendusi keerulistele olukordadele.

Taani on üks Euroopa juhtivaid riike ringmajanduses. Kas neid põhimõtteid rakendatakse ka maastikuarhitektuuris?

Mitte kõigis projektides, kuid see on kasvav trend. Peagi integreeritakse ringmajandus ka ehitismäärustesse. Taani maastikuarhitektide liidu ringmajanduse töörühm populariseerib ja levitab selle teemalist infot Taanis ning on alustamas ringmajanduse alast koostööd teiste Põhjamaade assotsiatsioonidega. IFLA Euroopa kliimamuutuste töögrupp on kutsutud neid arutelusid jälgima.

Kas maastikuarhitektuur on tänapäeval Taanis populaarne õppevaldkond? Millised võimalused on seal maastikuarhitektuuri õppimiseks?

Minu arvates on see väga populaarne. Alal valitseb ülikooli lõpetajate seas väga tugev konkurents. Praegu saab omandada bakalaureuse- või magistrikraadi maastikuarhitektuuris Kopenhaageni Ülikoolis, Kopenhaageni Kuninglikus Arhitektuuriakadeemias ja Aarhusi Arhitektuurikoolis. Samuti saab omandada peaaegu sarnase kraadi Aalborgis, kus eriala nimi on "Urban Landscape Engineer".

Kui saaksite anda nõu iseendale kui äsja ülikooli lõpetanud maastikuarhitektile, siis mis see oleks?

Oh! Seda on raske öelda. Mul on olnud õnne töötada peaaegu kõigis meie ala valdkondades, keeruliste ja inspireerivate projektidega. Ma arvan, et maastikuarhitektid on olulisemad, kui me endale tunnistame, seega oleks minu nõuanne olla rohkem nähtaval, võtta rohkem sõna, osaleda avalikus arutelus ja töötada tihedalt koos otsustajatega. Samuti tuleb mees pidada, et valdkond, millega me töötame, kasvab ja areneb pidevalt. Viige ennast kurssi viimaste uudistega maastikuarhitektuuris, enne kui järgmise projekti üle annate!

SAAME TUTTAVAKS LIIDU UUE PROJEKTIJUHIGA

Liidu töötajaskond täieneb ning alates maikuust toimetab liidus uus projektijuht Kati Ots. Selleks, et omavahel tuttavaks saada, palusime Katil vastata paarile lühikesele küsimusele oma tausta ning seniste tegemiste kohta.

Milline on Sinu erialane taust ning kui palju oled eelnevalt kokku puutunud maastikuarhitektuuri ning linnaruumi teemadega?

Olen üle kümne aasta töötanud projektijuhi ja kuraatorina kultuurivaldkonnas. Erialselt olen spetsialiseerunud avaliku ruumi kunsti kureerimisele, mis on lähedalt seotud ruumilooma ja elukeskkonna kvaliteedi parandamisega, seega eesmärgid on kohati üpris kattuvad maastikuarhitektuuriga. Uudishimuliku inimesena meeldib mulle pidevalt juurde õppida, seega olen end täiendanud Helsingis, Viinis ja New Yorgis sotsiaalse disaini ja sotsiaalse õigluse vallas ning praegugi täiendkoolitun EBSis projektijuhtimise alal.

Mis meelitas kandideerima just EMALi tööpostile?

Ühised väärtused ja ambitsioonikad, soojad inimesed! Praegu on põnev aeg teiega ühineda, sest liit on kasvamas ja valdkonda väärtustatakse Eestis aina enam. Mul on au sellele hoogu juurde anda!

Mida oma eelmistest tegemistest endaga EMALi projektijuhi tökohale kaasa võtad?

Varasemalt olen muuhulgas töötanud Kunstnike Liidus, kuid viimased kolm aastat juhtisin Tallinna Strateegiakeskuse ruumilooma osakonnas kaasavama, jätkusuutlikuma ja ligipääsetavama avaliku ruumi kunsti valdkonna ülesehitamist. Viisin ellu innovatiivseid installatsioone Tallinna linnaruumis, mis pälvisid tunnustust nii Eestis kui rahvusvaheliselt. Minu esimene ambitsioonikas projekt oli [Putukaväila installatsioonivõistlus](#), kus sisendit andsid kohalikud elanikud (sh putukad!), võidutöid valisid nii rahvusvaheline žürii kui rahvas avalikul veebihääletusel ning projektiga pälvisime Euroopa Liidu tunnustuse. Ühtmoodi olulised on nii kaasamine kohalikul rohujuuretasandil kui rahvusvahelise tasandi innovatsiooniga kaasas käimine. Pean tähtsaks detailitäpsuse ja suure pildi ühildamist – samal ajal, kui iga koma Instagrami postituses peab õigel kohal olema, tuleb silme ees hoida lennukat visiooni ning strateegilist plaani.

Milliste ülesannetega Sa liidu projektijuhi kohal tegutsema asud? Kas ees terendavad juba ka konkreetsemad plaanid või hakkab täpsem tööplan alles selguma?

Argitegevuste ja valdkonnaga süvitsi kurssi viimise kõrval saab esimeseks eesmärgiks olemagi konkreetsete vajaduste kaardistamine, eesmärkide seadmine ja tegevuste prioritseerimine. Et liidu tegevusest oleks maksimaalselt kasu nii liikmetele, valdkonnale kui ühiskonnale laiemalt, peame olema kuuldavad ja nähtavad. Seega on väga oluline erialase info liikumise tõhustamine nii liidu sees kui liidust väljapoole.

Kuidas saavad liikmed sinuga ühendust võtta?

Liit on liikmete heaks, seega teie rõõmud, mured ja ettepanekud on soojalt oodatud kati@maastikuarhitekt.ee. Ja muidugi like-follow-share-tag liidu kontodele [Instagramis](#) ja [Facebookis](#)!

Putukaväila installatsioon „Roo“ pakkus vaheldusrikast ruumikogemust inimestele ja elupaika putukatele. [Foto](#) autor Jelena Rudi)

Putukaväila installatsioon „Põhukabel“ ([foto 1](#) autor Jelena Rudi, [foto 2](#) autor Paco Ulman) oli kaasaegne kogukonnapaviljon, mis esindas kohalikke väärtusi, looduslähedasi ehitusviise ja materjale, kogukondlikke tegevusi, isetegemist ja looduses aja veetmist.

EMAL TÄNAB OMA TOETAJAIK:

| kuldpartner |

EXTERY

| kuldpartner |

LODE